

PRIBAVLJANJE OSNOVNIH SREDSTAVA

Prijem osnovnih sredstava bez naknade

1. Dobijen je na poklon računski sistem (donacija EU) u vrednosti od 1.000.000 dinara.
2. Dobijen je na poklon kamion (donacija ruske vlade) u vrednosti od 2.500.000 dinara.

D	Osnovna sredstva	P	D	Ostali prihodi	P
1)	1.000.000			1)	1.000.000
2)	2.500.000			2)	2.500.000

Kupovina novih osnovnih sredstava

1. Prema fakturi br. 125/21A kupljeno je od dobavljača A osnovno sredstvo (mašina) u iznosu od 100.000 dinara, koja je odmah stavljena u funkciju (upotrebu). Obaveze prema dovaljaču je izmirila banka na osnovu ranije odobrenog kredita.
2. Prema fakturi br. 12/21B kupljeno je od dobavljača B osnovno sredstvo (oprema) u iznosu od 16.000 dinara. Troškovi isporuke su plaćeni u gotovini u iznosu od 500 dinara. Instaliranje (montažu) opreme je izvelo preduzeće C, koje nam je ispostavilo fakturu u iznosu od 1.500 dinara. Oprema je stavljena u upotrebu.
3. Obaveze prema dobavljačima B i C su plaćene sa tekućeg računa.

			Obaveze prema dobavljačima			Dugoročni krediti			
D	Osnovna sredstva	P	D	P	D	P	D	P	
1)	100.000		1a)	100.000	1)	100.000		1a)	100.000
2c)	18.000		3)	17.500	2)	16.000			
					2b)	1.500			
Osnovna sredstva									
D	u pripremi	P	D	Blagajna	P	D	Tekući račun	P	
2)	16.000	2c) 18.000	S ⁰		2a)	500	S ⁰	3)	17.500
2a)	500								
2b)	1.500								

Kupovina upotrebljivanih osnovnih sredstava

1. Kupili smo polovan kamion od preduzeća Tref za 2.800.000 dinara. Nabavna vrednost kamiona je 8.000.000 dinara, a otpisana vrednost je 5.200.000 dinara.
2. Od preduzeća Olimp kupljena je korišćena mašina, čija je kupovna cena 25.000 dinara, nabavna vrednost 35.000 dinara a otpisana vrednost 10.000 dinara. Obaveza prema preduzeću Olimp je isplaćena sa tekućeg računa.
3. Od preduzeća Sajmište kupljen je korišćen inventar (stolovi) za 40.000 dinara. Nabavna vrednost je bila 130.000 dinara, a otpisana vrednost 80.000 dinara.

			Obaveze prema dobavljačima			IVOS			
D	Osnovna sredstva	P	D	P	D	P	D	P	
1)	8.000.000		2a)	25.000	1)	2.800.000		1)	5.200.000
2)	35.000				2)	25.000		2)	10.000
3)	130.000				3)	40.000		3)	
									90.000 ¹

¹ Drugi način knjiženja promene br. 3 je sledeći: Osnovna sredstva (duguje) 130.000, IVOS (potražuje) 80.000, dobavljači (potražuje) 40.000 i ostali prihodi (potražuje) 10.000.

D	Tekući račun	P
S ⁰	2a)	25.000

Izgradnja osnovnih sredstava

1. Preduzeće je sklopilo ugovor sa građevinskim preduzećem o izgradnji magacinske zgrade. Izvođaču je isplaćen avans u iznosu od 100.000 dinara.
2. Od izvođača radova je primljena prva privremena situacija koja glasi na 250.000 dinara.
3. Obaveza prema izvođaču radova je izmirena iz odobrenog dugoročnog kredita po odbitku avansa.
4. Prema drugoj privremenoj situaciji koja je primljena od izvođača radova, vrednost do sada izvršenih radova na objektu iznosi 4.000.000 dinara.
5. Dobavljaču je isplaćeno iz odobrenog dugoročnog kredita.
6. Prema konačnoj situaciji, vrednost završenog objekta je 5.600.000 dinara. Komisija je izvršila prijem objekta i on je stavljen u upotrebu.
7. Kao i u prethodnim slučajevima, obaveze prema izvođaču radova su izmirene iz odobrenog dugoročnog kredita za osnovna sredstva.

			Avans za osnovna sredstva			Osnovna sredstva u pripremi		
D	Tekući račun	P	D		P	D		P
S ⁰	1) 100.000		1) 100.000	3) 100.000		2) 250.000	6a) 5.600.000	
						4) 3.750.000		
						6) 1.600.000		
Obaveze prema dobavljačima			Dugoročni kredit			Osnovna sredstva		
D		P	D		P	D		P
3) 250.000	2) 250.000			3) 150.000		6a) 5.600.000		
5) 3.750.000	4) 3.750.000			5) 3.750.000				
7) 1.600.000	6) 1.600.000			7) 1.600.000				

Viškovi osnovnih sredstava

1. Po osnovu inventarisanja utvrđen je višak inventara čija je nabavna vrednost 120.000 dinara.
2. Inventarisanjem je utvrđen višak opreme čija je nabavna vrednost 220.000 dinara a otpisana vrednost 140.000 dinara.

D	Osnovna sredstva	P	D	Ostali prihodi ²	P	D	IVOS	P
1) 120.000				1) 120.000			2) 140.000	
2) 220.000				2) 80.000				

² Može se izvršiti knjiženje i preko pozicije Sopstveni kapital.

OTUĐIVANJE OSNOVNIH SREDSTAVA

Prodaja osnovnih sredstava

1. Prodali smo za 15.000 dinara jedno osnovno sredstvo čija je nabavna vrednost 42.000 dinara a otpisana vrednost 27.000 dinara. Kupci su uplatili 50% svog duga na tekući račun.
2. Prodali smo mašinu za 80.000 dinara. Nabavna vrednost mašine je 125.000 dinara a otpisana vrednost je 40.000 dinara.
3. Prodali smo kamion za 2.000.000 dinara. Nabavna vrednost kamiona je 3.000.000 dinara a otpisana vrednost je 1.500.000 dinara.

D Osnovna sredstva P		D IVOS P		Potraživanja od kupaca P	
S ⁰	1) 42.000	1) 27.000	S ⁰	1) 15.000	1a) 7.500
	2) 125.000	2) 40.000		2) 80.000	
	3) 3.000.000	3) 1.500.000		3) 2.000.000	
D Tekući račun P		D Ostali rashodi P		D Ostali prihodi P	
1a)	7.500	2)	5.000	3)	500.000

Rashodovanje osnovnih sredstava

1. Rashodovali smo jednu mašinu čija je nabavna vrednost 70.000 dinara a otpisana vrednost 62.000 dinara. Vrednost korisnih otpadaka procenjena je na 8.000 dinara.
2. Rashodovali smo potpuno otpisanu mašinu čija je nabavna vrednost bila 200.000 dinara. Za troškove demontaže primili smo fakturu u iznosu od 3.000 dinara. Vrednost korisnih otpadaka procenjena je na 15.000 dinara. Zatvorili smo račun Osnovna sredstva u likvidaciji.
3. Rashodovali smo mašinu čija je nabavna vrednost 140.000 dinara a njena sadašnja vrednost 40.000 dinara. Za troškove demontaže isplatili smo 4.000 dinara preko tekućeg računa. Zatvorili smo račun Osnovna sredstva u likvidaciji.

D Osnovna sredstva P		D IVOS P		D Osnovna sredstva u likvidaciji P	
S ⁰	1) 70.000	1a) 62.000	S ⁰	1) 70.000	1a) 62.000
	2) 200.000	2a) 200.000		2) 200.000	1b) 8.000
	3) 140.000	3a) 100.000		2b) 3.000	2a) 200.000
				2d) 12.000	2c) 15.000
				3) 140.000	3a) 100.000
				3b) 4.000	3c) 44.000
D Likvidacioni otpaci P		D Obaveze prema dobavljačima P		D Ostali prihodi P	
1b)	8.000	2b)	3.000	2d)	12.000
2c)	15.000				
D Tekući račun P		D Ostali rashodi P			
S ⁰	3b) 4.000	3c)	44.000		

